ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 26. září 2006

o státní podpoře, kterou Nizozemsko poskytlo společnosti Holland Malt BV

(oznámeno pod číslem K(2006) 4196)

(Pouze nizozemské znění je závazné)

(2007/59/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

poté, co vyzvala zúčastněné strany v souladu s uvedenými články ([1]) k podání připomínek, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Opatření bylo oznámeno v souladu s čl. 88 odst. 3 Smlouvy dopisem ze dne 31. března 2004, zaregistrovaným dne 6. dubna 2004.

(2) Dopisy ze dne 1. června 2004, 12. srpna 2004 a 16. února 2005 požádala Komise Nizozemsko o bližší údaje. Dopisy ze dne 5. července 2004, 17. prosince 2004 a 15. března 2005, zaregistrovanými dne 7. července 2004, dne 3. ledna 2005 a dne 23. března 2005 Nizozemsko odpovědělo na otázky Komise.

(3) Dopisem ze dne 5. května 2005 Komise Nizozemsku oznámila své rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy ve věci této podpory.

(4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise požádala zúčastněné strany, aby zaslaly své připomínky k dané podpoře.

(5) Dopisem ze dne 10. června 2005 zaslalo Nizozemsko řadu připomínek.

(6) Komise obdržela připomínky zúčastněných stran. Tyto připomínky předala dál Nizozemsku, kterému bylo umožněno na ně reagovat; Komise obdržela připomínky Nizozemska dopisem ze dne 14. října 2005.

II. POPIS PODPORY

(7) Nizozemsko se rozhodlo poskytnout subvenci společnosti Holland Malt BV v rámci regionálního investičního režimu „Regionale investeringsprojecten 2000“ (Regionální investiční projekty 2000) (dále jen „režim IPR“). Tento regionální investiční režim Komise roku 2000 schválila ([3]); ([3]); dne 18. února 2002 byla také schválena změna režimu ([4]), přičemž se režim IPR se vztahoval na odvětví zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh uvedených v příloze I Smlouvy.

(8) Předmětná věc se týká subvence na investiční projekt společnosti Holland Malt BV. Holland Malt BV, dále jen „Holland Malt“, je společným podnikem pivovaru Bavaria NV a družstva Agrifirm, družstva producentů obilí v severním Nizozemsku a Německu. Subvence je určena na stavbu sladovny v Eemshavenu v obci Eemsmond. Díky této investici by měla být jednotlivá stádia (skladování a zpracování sladovnického ječmene a výroba sladu a obchod) integrována do jednoho řetězce.

(9) Nizozemské ministerstvo hospodářství se rozhodlo subvencovat 13,5 % hrubých (10 % čistých) způsobilých investic ve výši 55 milionů EUR maximálně částkou 7 425 000 EUR. Vzhledem k tomu, že se jedná o subvenci investičního projektu pro podnik v odvětví zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh uvedených v příloze I Smlouvy a způsobilé náklady překračují 25 milionů EUR, musí být podpora na základě bodu 4.2.6 *Pokynů Společenství o státní podpoře v odvětví zemědělství* ([5]), dále jen „pokyny“, zvlášť oznámena Komisi.

(10) Holland Malt se rozhodla pro investici poté, co se nizozemská vláda dopisem ze dne 23. prosince 2003 zavázala k subvencování. Tento závazek byl přijat za odkladné podmínky, že Evropská komise podporu schválí. Stavební činnosti Holland Malt v Eemshavenu byly zahájeny v únoru 2004. V dubnu roku 2005 byla sladovna uvedena do provozu.

(11) Při zahájení řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy se Komise opírala o následující odůvodnění.

([1]) Úř. věst. C 154, 25.6.2005, s. 6.

([2]) Viz poznámka 1.

([3]) Regionale investeringsprojecten 2000 (IPR 2000-2006), N 549/99. Schváleno dne 17. srpna 2000 dopisem SG(2000) D/106266.

([4]) Wijziging Regionale investeringsprojecten 2000, N831/2001. Schváleno dne 18. února 2002 dopisem K(2002)233.

([5]) Úř. věst. C 28, 1.2.2000, s. 2.

(12) Poté, co Komise zjistila, že opatření může v tomto stádiu představovat státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy, zjišťovala, zda lze opatření na základě ustanovení o výjimkách považovat za slučitelné se společným trhem.

(13) S ohledem na vlastnosti opatření je jediným možným ustanovením o výjimkách ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, v němž se stanoví, že podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, lze považovat za slučitelné se společným trhem, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

(14) Vzhledem k tomu, že podpora souvisela s investicí do zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh, musela Komise zjišťovat, zda jsou splněny všechny požadavky bodu 4.2 pokynů. Komise zpochybnila použití čl. 87 odst. 3 písm. c). z následujících důvodů:

(15) V bodě 4.2.5 pokynů se stanoví, že podporu nelze poskytnout na investice v souvislosti se zpracováním a odbytem zemědělských produktů, jestliže nelze dostatečně prokázat, že pro dotyčné produkty se dají najít běžné možnosti uvádění na trh. Na základě údajů, které měla Komise k dispozici při zahájení řízení, nebylo možné vyloučit, že trh se sladem vykazuje nadbytečnou kapacitu.

(16) Holland Malt tvrdí, že poskytne na výrobu „prémiového piva" „prémiový slad" vysoké jakosti a že trh pro tento druh sladu a piva stále roste. Při zahájení řízení však nebylo jasné, zda „prémiový slad" a „prémiové pivo" nejsou pouze marketingovými pojmy, a tedy nepředstavují žádný konkrétní tržní produkt, u něhož by bylo možné vyloučit nadbytečnou kapacitu.

III. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

(17) Komise obdržela připomínky od:

— finského sdružení výrobců sladu

— britského sdružení výrobců sladu

— německého sdružení výrobců sladu

— francouzského sdružení výrobců sladu

— dánského sdružení výrobců sladu

— jedna zúčastněná strana v souvislosti s potencionální škodou požádala, aby se nezveřejňovala její totožnost

— nizozemské zemědělské a zahradnické organizace (LTO Nederland)

— Agrifirm

— Holland Malt

— nizozemské provincie Groningen

(18) Finské sdružení výrobců sladu se ohrazuje proti úmyslu Nizozemska poskytnout subvenci Holland Malt BV, protože podle něj budou mít státní subvence investic do sladoven rušivý účinek pro trh. Sdružení podotýká, že v odvětví sladovnictví existuje ve Společenství nadbytečná kapacita o objemu přibližně 1 milionu tun, a proto by měla být v následujících letech o 10 % snížena. V souvislosti s tvrzením, že Holland Malt poskytuje „prémiový slad" na výrobu „prémiového piva", poukazuje finské sdružení výrobců sladu na to, že stávající sladovny ve Společenství již dokáží zásobovat trh širokou škálou druhů sladu, včetně „prémiového sladu" vysoké jakosti.

(19) Britské sdružení výrobců sladu je rozhodně přesvědčeno, že státní podporu pro sladovny je třeba výslovně zakázat. Poukazuje na dopis z roku 2004 adresovaný Komisi od Euromaltu, evropského sdružení zastupujícího sladovnictví, v němž odesílatel oznamuje, že vzhledem ke stávající nadbytečné kapacitě ve výrobě sladu jak ve Společenství, tak na světovém trhu, by neměly být poskytovány žádné státní prostředky novým sladovnickým kapacitám ([6]). Podle sdružení činí kapacita výroby sladu v členských státech 8,8 milionů tun při poptávce po zhruba 5,9 milionech tun. Výsledkem toho je potenciální vývozní přebytek ve Společenství o objemu 2,9 milionů tun na světovém trhu, kde se ročně obchoduje 4,3 miliony tun. V prodejní sezóně let 2003/2004 byly ve Společenství vydány vývozní certifikáty celkem na 2,48 tun sladu. V prodejní sezóně, která skončila v červnu 2005, se tento počet snížil na 2,22 milionů tun, což ukazuje na obtížnou situaci na trhu a na omezené tržní možnosti výrobců sladu ve Společenství. Britské sdružení výrobců sladu odhaduje přebytek sladu ve Společenství na 500 000 tun, a lze očekávat, že toto číslo se zvýší až na téměř 1 milion tun v důsledku nové kapacity, která se teprve má zprovoznit, v kombinaci s poklesem poptávky v Rusku a východní Evropě, protože tyto oblasti jsou již téměř soběstačné. Podle britského sdružení výrobců sladu vedla tato nadbytečná kapacita k tomu, že současné tržní ceny sladu klesly na takovou úroveň, že již nelze pokrýt pohyblivé náklady. Dále britské sdružení výrobců sladu napadá tvrzení, že nová nizozemská kapacita je zbudována za účelem výroby „prémiového sladu" pro prémiové trhy. Odvětví pivovarnictví se značně konsolidovalo a většina zákazníků požaduje pouze slad vysoké jakosti, který splňuje jejich přísné (a často obecné) specifikace a požadavky na bezpečnost potravin. Rozdělení trhu se sladem na prémiový a neprémiový není podle britského sdružení výrobců sladu realistické.

(20) Německé sdružení výrobců sladu je velmi zneklidněno úmyslem Nizozemska poskytnout subvenci na investici do

([6]) Dopis ze dne 23. července 2004 ve věci poskytování subvencí na stavbu sladoven.

stavby sladovny v provincii Groningen. Podle německého sdružení výrobců sladu vývoz ze Společenství do tradičních odbytišť, jako jsou země Mercosur, Rusko a Ukrajina, značně poklesne v důsledku vývoje vlastního sladovnictví a ochrany před dovozem. Navíc zámořští konkurenti jako Kanada a Austrálie mají výhodnější postavení díky své poloze v blízkosti rostoucích trhů s pivem na Dálném východě a v jihovýchodní Asii a díky liberální obchodní politice svých vlád. Současně prodej sladu na vnitřním trhu stagnuje, což vede k nadbytečné kapacitě ve Společenství o objemu zhruba 1 milionu tun. Německé sdružení výrobců sladu nepovažuje podporu místní produkce sladovnického ječmene za argument. Připomíná, že celá nizozemská produkce sladovnického ječmene se nyní prodá ve sladovnictví a že nová sladovna v Groningenu bude závislá na dovozu ječmene.

(21) Francouzské sdružení výrobců sladu se staví proti státní podpoře pro nové sladovny ve Společenství. Odkazuje na tentýž dopis Euromaltu jako britské sdružení výrobců sladu a uvádí stejná čísla o výrobě, dovozu a vývozu sladu. Také podle tohoto sdružení se slad v tuto chvíli obchoduje za ceny, které nepokryjí pohyblivé náklady. Podle francouzského sdružení výrobců sladu nelze státní podporu nizozemské investice ospravedlňovat odkazem na samostatný trh s sladem vysoké jakosti, neboť většina pivovarů požaduje právě tento slad vysoké jakosti. Na závěr je francouzské sdružení výrobců sladu toho názoru, že sladovnictví ve Společenství by vlastně mělo zavírat zastaralé sladovny, aby tak zlepšilo tržní podmínky.

(22) Dánské sdružení výrobců sladu má námitky proti plánované subvenci pro Holland Malt. Podle sdružení je sladovnictví po celém světě založeno na podmínkách volného trhu. Vyznačuje se soukromým vlastnictvím a rozvíjí se soukromými investicemi podniků ve sladovnictví. Subvence ve výši 7,4 milionů EUR na celkovou investici ve výši 55 milionů EUR by narušila hospodářskou soutěž a poskytla by neospravedlnitelnou komparativní výhodu podniku, který takovou subvenci obdrží, zejména v prvních letech po uvedení do provozu. Dánské sdružení výrobců sladu zavrhuje dále argumentování rozdílem mezi „prémiovým sladem“ a „běžným sladem“. Slad je generický produkt s jemnými variacemi, avšak s určitými jakostními normami uloženými pivovarnictvím. Na závěr dánské sdružení výrobců sladu nespatřuje žádné lokální nebo regionální důvody k subvencování investice v regionu Eemsmond, neboť se podle sdružení jedná o běžně rozvinutý region v Nizozemsku s infrastrukturou úzce spjatou se zásobovacím řetězcem ječmene a sladu.

(23) Zúčastněná strana, která v souvislosti s potencionální škodou požádala o nezveřejňování své totožnosti, vznáší námitku proti subvenci z následujících důvodů. Rozdíl mezi prémiovým a běžným sladem považuje za umělý, nespatřuje žádné lokální ani regionální důvody k subvencování investice a je toho názoru, že subvence by vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu se sladem, který se vyznačuje soukromým vlastnictvím a soukromými investicemi.

(24) Nizozemská zemědělská a zahradnická organizace (LTO Nederland) je toho názoru, že sladovna Holland Malt v Eemshavenu má velký význam pro zemědělství v tomto regionu. Poloha sladovny u přímořského přístavu a výrobní proces zaměřený na segment trhu se sladem a pivem vysoké jakosti skýtá významnou sociálně-ekonomickou perspektivu pro zemědělství na severovýchodě Nizozemska. Bylo by to pobídkou pro pěstování obilí, které by bylo možné použít v tomto výrobním procesu. Ječmen od producentů zemědělských plodin je součástí zcela registrovaného a certifikovaného integrovaného řetězce, jehož konečným produktem je pivo vysoké jakosti. Dvě nejvýznamnější plodiny, které se v regionu pěstují, jsou brambory k výrobě škrobu a cukrová řepa. Zvýšení efektivity a transformace politiky Společenství vedly také k tomu, že se prostor pro tyto plodiny zmenšil. Ječmen pro sladovnu by skýtal jednu z mála výnosných alternativ k pěstování těchto plodin. Z toho důvodu zemědělci přislíbili finanční spoluúčast ve společnosti Holland Malt.

(25) Sdružení Agrifirm zcela podporuje poskytnutí subvence společnosti Holland Malt. Agrifirm spolupracuje s pivovarem Bavaria ve společném podniku Holland Malt, který zajistil integraci do řetězce v oblasti pěstování, skladování a zpracování sladovnického ječmene. Podle družstva Agrifirm skýtá výrobní a skladové zařízení Holland Malt jedinečné možnosti. Pěstování sladovnického ječmene otevře lepší perspektivy zemědělcům v regionu. Tím, že se zemědělci soustředí na produkci sladovnického ječmene, který splňuje nároky prémiového sladu, budou moci mít užitek z perspektiv růstu, které jim nabízí trh s prémiovým pivem. Vzhledem k logistickým výhodám stavby závodu v Eemshavenu se v severním Nizozemsku vytvoří nová průmyslová aktivita. Rozhodnutí nizozemské vlády poskytnout subvenci položí základ udržitelnému provozování v prvních kritických letech projektu.

(26) Podle společnosti Holland Malt je možné trvat na tom, že pro prémiové pivo a prémiový slad existuje samostatný trh. Na trhu s prémiovým sladem lze snadno najít možnosti odbytu pro vysokoteplotně krátkodobě pasterovaný slad (HTST slad) z Holland Malt. HTST slad zvyšuje stálost chuti, aromatu a perlivosti a tím i trvanlivost piva. Holland Malt odkazuje na dopis univerzity Weihenstephan v Mnichově, který potvrzuje, že tato patentovaná technologie produkuje druh slad, který lze jasně rozlišit od obyčejného sladu ([7]). V příloze k dopisu adresovanému společnosti Holland Malt krom toho uznává jedinečné vlastnosti HTST sladu i pivovar prémiového piva. HTST slad navíc bude spadat do vyšší cenové třídy než obyčejný slad ostatních sladoven. Díky svým jedinečným fyzikálním vlastnostem, hmatatelné

([7]) Dopis Dr. Krottenthalera z univerzity Weihenstephan z května 2005.

jakosti a vyšší cenové třídě je podle Holland Malt velmi pravděpodobné, že HTST slad a obyčejný slad nebudou vůbec nebo téměř zaměnitelné. HTST slad si patrně vytvoří vlastní poptávku i trh. Podle Holland Malt nemusí investice nutně vést ke zvýšení kapacity o 55 000 tun na trhu s obyčejným sladem.

(27) Dále Holland Malt podotýká, že investice do společnosti Holland Malt nemusí navzdory nadbytečné kapacitě na světovém trhu se sladem nutně vést k ještě vyšší kapacitě. Vzhledem k tomu, že Holland Malt leží u přímořského přístavu, nalezne běžné možnosti odbytu na trhu se sladem určeným na vývoz. Zatímco perspektivy růstu evropského sladovnictví, jehož provozovny neleží u moře, by mohly klesat z důvodu poklesu poptávky po sladu v západní Evropě, nabízí vývoz sladu samostatné perspektivy růstu. Podle společnosti Holland Malt to potvrzují tři zprávy z roku 2005 ([8]). Z těchto zpráv vyplývá, že rozvíjející se trhy v Asii, Latinské Americe, Africe a východní Evropě kladou na slad nejvyšší požadavky a že evropské sladovnictví má konkurenční výhodu díky vysoké jakosti svého sladu. Společnost Holland Malt připomíná, že pro něj není obtížné najít běžné možnosti odbytu sladu, a poukazuje na skutečnost, že knihy objednávek na rok 2005 má plné, přičemž již druhý rok po sobě by měla prodat více sladu, než kolik vyprodukovala. Holland Malt dále podotýká, že její uzavřené kapacity ve Wageningenu a Lieshoutu zásobovaly zmenšující se západoevropský trh, zatímco nová kapacita v Eemshavenu bude zaměřena na rostoucí vývozní trh. Čistý nárůst kapacity na trhu se sladem pak bude nižší, než se uvádí v dopise Komise ze dne 5. května 2005. Holland Malt tvrdí, že investice do zařízení v Eemshavenu bude mít větší vliv na obchodování se třetími zeměmi než na obchod mezi členskými státy, protože vývoz sladu tvoří tržní segment, který je nezávislý na segmentu, v němž operují vnitrostátní dodavatelé sladu. Holland Malt zdůrazňuje, že situace na světovém trhu se sladem Komisi nebránila v tom, aby schválila investiční podporu sladovny v Litvě.

(28) Holland Malt tvrdí, že investice bude mít příznivý účinek na rozvoj venkova v regionu severního Nizozemska a Německa. Velkému počtu producentů (přibližně 1 800) se tak nabídne alternativní plodina. Zemědělci budou pěstovat sladovnický ječmen vysoké jakosti pro rostoucí trh, který na rozdíl od krmného ječmene nebude spadat pod intervenční režim Společenství. Navíc je pěstování sladovnického ječmene méně škodlivé pro životní prostředí než pěstování krmného ječmene. Dále Holland Malt podotýká, že jeho integrované zařízení na výrobu sladu a skladování ječmene konkrétně přispívá k bezpečnosti potravin.

([8]) - RM International, Malt Market Report, 22. dubna 2005 Rabobank, The malt industry, a changing industry structure, driven by emerging beer markets, březen 2005 H.M. Gauger, Market report, květen 2005. H.M. Gauger je makléř/poradce v oblasti sladovnictví, který vydává měsíčně zprávu o trhu se sladem s údaji o produkci a obchodu se sladem

(29) Provincie Groningen hájí státní podporu na investici do společnosti Holland Malt. Odkazuje na příznivý účinek pro pracovní příležitosti v regionu. Dále zdůrazňuje inovační technologie v rámci projektu a pobídku pro rozvoj Eemshavenu, mimo jiné vybudování zemědělského obchodního areálu. Provincie dále poukazuje na to, jakou stimulací bude investice pro zemědělce, kteří mají potíže s tradičními, lokálně pěstovanými plodinami, jako jsou brambory k výrobě škrobu. Přechod na pěstování sladovnického ječmene by jim nabídl lepší perspektivu.

IV. PŘIPOMÍNKY NIZOZEMSKA

(30) Nizozemsko reagovalo na zahájení řízení dopisem ze dne 10. června 2005. Dopisem ze dne 14. října 2005 Nizozemsko reagovalo na připomínky třetích osob poté, co požádalo o prodloužení lhůty na odpověď.

(31) V prvním dopise Nizozemsko konstatuje, že ačkoli perspektivy růstu evropského sladovnictví, jehož provozy neleží u moře, by se mohly snižovat z důvodu poklesu poptávky po sladu v západní Evropě, skýtá vývoz sladu perspektivu zásadního růstu. Vzhledem k tomu, že se společnost Holland Malt nachází v přímořském přístavu, může z této polohy těžit. V tomto smyslu se jedná o rozdělení trhu se sladem. Investice do Holland Malt neovlivní nyní se již zmenšující trh pro lokální sladovny v západní Evropě, které neleží u moře. Nizozemsko prohlašuje, že množství sladu, pro které byly ve Společenství vystaveny vývozní certifikáty, bylo v roce 2004/2005 stejné jako v roce 2003/2004, a žádá Komisi, aby zohlednila aktuální čísla o vývozních certifikátech. Dále je Nizozemsko toho názoru, že existuje zvláštní tržní segment pro slad vysoké jakosti společnosti Holland Malt. Odkazuje na dopis univerzity Weihenstephan, který potvrzuje rozlišovací vlastnosti HTST sladu.

(32) V reakci na připomínky třetích osob Nizozemsko tvrdí, že světový trh se sladem zaznamená v následujících letech růst. Odkazuje na seminář o sladovnickém ječmeni ze dne 4. a 5. října 2005, v jehož rámci Mezinárodní rada pro obiloviny ([9]) předpověděla, že celková kapacita sladu se do roku 2010 zvýší o 10 %. Na tomto semináři dále Rabobank oznámila, že celková spotřeba piva ročně narůstá o 2 %, zejména vlivem rostoucí spotřeby piva na rozvíjejících se trzích v Jižní Americe, Africe, Rusku, jihovýchodní Asii a Číně. Moderní sladovny, které se nacházejí v přímořských přístavech a jsou schopny zajistit velkokapacitní produkci, budou z tohoto vývoje těžit. Nizozemsko odkazuje na dopis sdružení Euromalt ze srpna 2005 ([10]), v němž je uvedeno, že je třeba zavřít malé, staré a neefektivní kapacity. V témže dopise se hovoří o nadbytečné kapacitě

([9]) Mezivládní organizace v oblasti obchodu s obilovinami.

([10]) Euromalt: „The EU malting industry“, srpen 2005

ve sladovnictví Společenství o objemu nejméně 500 000-700 000 tun. Podle Nizozemska se tato čísla zakládají na výrobě 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a 365 dní v roce. Nebyla zohledněna období, kdy je v podnicích zastaven provoz, a proto není jisté, zda se skutečně jedná o nadbytečnou kapacitu. Nizozemsko dále odkazuje na zprávu ([11]) výzkumného ústavu Frontier Economics o společnosti Holland Malt (o geografickém rozměru trhu a aspektech inovace). Závěr této zprávy zní následovně: nic neukazuje na to, že subvence poskytnutá Holland Malt povede k posunu odbytu sladu jiných evropských výrobců, nehledě na posun, který by se uskutečnil tak jako tak. Údajně tedy nic neukazuje na to, že poskytnutí subvence by ještě zhoršilo případnou nadbytečnou kapacitu evropských výrobců obyčejného sladu. Nizozemsko žádá Komisi, aby vzala v potaz existenci samostatného trhu s HTST sladem, sladem vysoké jakosti, který zamezuje „stárnutí" piva. Dále Nizozemsko poukazuje na další uzavření kapacity o objemu 12 000 tun sladu, což přinese celkové uzavření stávající kapacity na 77 000 tun. Nadbytečná kapacita činí pouze 0,5 % celkové výrobní kapacity Společenství, což by nemělo narušit společný trh. Nakonec Nizozemsko připomíná, že subvence, kterou hodlá poskytnout, je určena výhradně na kompenzaci nevýhodné polohy Eemshavenu a na to, aby byly společnosti Holland Malt poskytnuty rovné konkurenční podmínky (bez subvence by bývalo došlo ke srovnatelné investici do sladovny v přímořském přístavu Terneuzen).

V. POSOUZENÍ PODPORY

Organizace trhu

(33) Opatření se týká podpory podniku na zpracování ječmene. V souladu s článkem 23 nařízení (ES) č. 1784/2003 Rady ze dne 29. září 2003 o společné organizaci trhu s obilovinami ([12]) se na produkty uvedené v tomto nařízení nepoužijí články 87, 88 a 89 Smlouvy. Odvětví, jehož se dotyčná podpora týká, proto spadá pod předpisy Společenství o státní podpoře.

Zákaz státní podpory na základě čl. 87 odst. 1 Smlouvy

(34) Podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy jsou podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státní prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, neslučitelné se společným trhem, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy.

(35) Opatření spočívá v přímé investiční subvenci. Je selektivní v tom smyslu, že zvýhodňuje jediný podnik, totiž společnost Holland Malt.

(36) Podle judikatury Soudního dvora je zlepšení konkurenčního postavení podniku v důsledku státní podpory obvykle důkazem toho, že je narušena hospodářská soutěž s jinými podniky, které takovou podporu neobdržely ([13]).

(37) Opatření nepříznivě ovlivňuje obchod mezi členskými státy, pokud ztěžuje dovoz z jiných členských států nebo usnadňuje vývoz do jiných členských států. Přitom je rozhodující, zda se obchod mezi členskými státy v důsledku sporného opatření vyvíjí jinak nebo se jinak může vyvíjet.

(38) S produktem, jehož se dotyčná podpora týká (slad), se uvnitř Společenství intenzivně obchoduje. V roce 2004 se ve Společenství zobchodovalo zhruba 1,3 milionu tun sladu. To je přibližně 15 % celkové produkce sladu ve Společenství za rok 2004 ([14]). Toto odvětví je tedy vystaveno konkurenci. Hrozí proto nebezpečí, že v důsledku opatření podpory se obchod uvnitř Společenství bude vyvíjet jinak.

(39) Dotyčné opatření proto představuje podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy.

Ustanovení čl. 87 odst. 2 Smlouvy: výjimky

(40) V čl. 87 odst. 2 a 3 je stanoveno několik výjimek ze zákazu podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy.

(41) Výjimky uvedené v čl. 87 odst. 2 se na podporu nevztahují s ohledem na její povahu a cíle. Nizozemsko se také neodvolává na čl. 87 odst. 2.

Ustanovení čl. 87 odst. 3 Smlouvy: výjimky z posouzení Komise

(42) V čl. 87 odst. 3 jsou uvedeny jiné formy podpory, které lze považovat za slučitelné se společným trhem. Zda jsou slučitelné se Smlouvou, musí být posouzeno z hlediska Společenství, a ne pouze z hlediska určitého státu. Se zřetelem na správné fungování společného trhu se musí na výjimky podle čl. 87 odst. 3 použít striktní výklad.

([11]) Frontier Economics: „Holland Malt" , říjen 2005

([12]) Úř. věst. L 270, 21.10.2003, s. 78. Nařízení ve znění nařízení Komise (ES) č. 1154/2005 (Úř. věst. L 187, 19.7.2005, s. 11).

([13]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980, věc C-730/79, Philip Morris versus Komise Evropských společenství, Sb. rozh. s. 2671, body 11 a 12.

([14]) Zdroj: H.M. Gauger Statistical Digest 2004-2005.

(43) V souvislosti s čl. 87 odst. 3 písm. a) se poukazuje na to, že podporou zvýhodněný podnik nesídlí v regionu, kde by se hospodářský vývoj dal popsat jako extrémně nepříznivý ve smyslu *Pokynů k vnitrostátní regionální podpoře* ([15]) (hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele je nižší než 75 % průměru Společenství). Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy proto nemůže ospravedlnit podporu výroby, zpracování a uvádění produktů na trh uvedených v příloze I Smlouvy.

(44) V souvislosti s čl. 87 odst. 3 písm. b) se připomíná, že dotyčné opatření není určeno k podpoře uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu ani nemá napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu.

(45) Podpora také není určena ani vhodná k uskutečnění cílů podle čl. 87 odst. 3 písm. d).

Ustanovení čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy

(46) Podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, mohou být na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy považovány za slučitelné se společným trhem, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

(47) Vzhledem k tomu, že Holland Malt není malým ani středním podnikem ve smyslu definice Komise ([16]), nevztahuje se na něj nařízení Komise (ES) č. 1/2004 ze dne 23. prosince 2003 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podporu malým a středním podnikům působícím v produkci, zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh ([17]). Zda je podpora investice ve prospěch zpracování zemědělských produktů slučitelná s čl. 87 odst. 3 písm. c), se proto bude posuzovat na základě bodu 4.2 pokynů.

Způsobilé výdaje a procento podpory

(48) V souladu s bodem 4.2.3 pokynů se mohou způsobilé výdaje týkat stavby, získávání nebo zlepšování nemovitostí a nových strojů a vybavení, včetně počítačových programů. Podpora nesmí činit víc než 50 % způsobilých investic v regionech cíle 1 a 40 % v ostatních regionech.

(49) Tyto podmínky jsou splněny, jelikož podpora má být poskytnuta na stavbu budov, nákup pozemků pro tyto budovy a na vybavení. Navíc Nizozemsko oznámenou podporu omezilo na nejvýše 13,5 % způsobilých nákladů.

Ekonomická životaschopnost a minimální normy Společenství

(50) V bodě 4.2.3 pokynů se dále stanoví, že podpora investice smí být poskytnuta pouze podnikům, u nichž lze na základě posouzení vyhlídek prokázat, že jsou ekonomicky životaschopné. Podnik musí splňovat minimální normy Společenství v oblasti životního prostředí, hygieny a dobrých životních podmínek zvířat.

(51) Tyto podmínky jsou splněny. Nizozemsko poskytlo dostatečné záruky ekonomické životaschopnosti jak pivovaru Bavaria NV, tak sdružení Agrifirm, které společně tvoří společnost Holland Malt. Navíc bylo řádně prokázáno, že sladovna splňuje minimální normy Společenství v oblasti životního prostředí, hygieny a dobrých životních podmínek zvířat stanovených v nizozemském programu rozvoje venkova.

Možnosti odbytu na trhu

(52) V bodě 4.2.5 pokynů se stanoví, že podporu nelze přiznat investicím do produktů, pro něž nelze najít běžné možnosti odbytu na trhu. To je třeba posoudit na příslušné úrovni v závislosti na dotyčných produktech, druzích investic a stávající i očekávané kapacitě. Přitom je třeba počítat s případnými omezeními výroby nebo omezeními poskytování podpor v rámci společné organizace trhu.

(53) Řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy bylo zahájeno, jelikož na základě údajů, které měla Komise při zahájení řízení k dispozici, nebylo možné vyloučit, že se na trhu se sladem jedná o nadbytečnou kapacitu.

(54) Připomínky Nizozemska a společnosti Holland Malt na základě zahájení řízení se v zásadě týkají třech bodů. Na prvním místě je zpochybňována nadbytečná kapacita na trhu se sladem (Nizozemsko a Holland Malt však nezpochybňují, že projekt povede ke zvýšené kapacitě na trhu se sladem). Za druhé se tvrdí, že investice do závodu v Eemshavenu bude mít větší vliv na obchod se třetími zeměmi než na obchod mezi členskými státy, protože vývoz sladu tvoří tržní segment, který je nezávislý na segmentu, v němž působí vnitrostátní dodavatelé sladu. Za třetí se vychází z toho, že existují oddělené trhy s obyčejným sladem a s prémiovým sladem.

Nadbytečná kapacita na trhu se sladem

(55) Komise posuzovala situaci v souvislosti s výrobou a obchodem se sladem jak na světové úrovni, tak na úrovni Společenství. Vzhledem k tomu, že statistiky Eurostatu ohledně sladu jsou neúplné (chybějící nebo důvěrné údaje o výrobě a vývozu z několika zemí), opírala se Komise o údaje sdružení Euromalt, Mezinárodní rady pro obiloviny a o zprávu H.M. Gaugera o trhu se sladovnickým ječmenem.

([15]) Úř. věst. C 74, 10.3.1998, s. 9

([16]) Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, 2003/361/ES (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

([17]) Úř. věst. L 1, 3.1.2004, s. 1.

(56) Co se týče situace na světovém trhu, lze z údajů sdružení Euromalt vyčíst, že současná světová dodavatelská kapacita sladoven značně převyšuje poptávku a že tomu tak bude i v následujících letech. Dopis sdružení Euromalt ze srpna 2005 ([18]) obsahuje následující tabulku o světové kapacitě výroby sladu.

Světová kapacita výroby sladu

(v 1000 tun)

	2004	Přebytek	2006 (odhad)	Přebytek
EU-15	7 500		7 600	
EU-10	1 200		1 150	
Celkem EU-25	**8 700**	**2 500**	**8 750**	**2 700**
Rusko	850	-550	1 550	100
Ukrajina	230	-50	330	120
Bělorusko	70	-6	70	-10
Střední a východní Evropa	460	-60	470	-60
Evropa celkem	**10 130**	**1 834**	**11 170**	**2 850**
Nafta	3 600		3 900	
Jižní Amerika	1 220		1 370	
Oceánie	770		950	
Střední východ a střední Asie	200		200	
Afrika	380		380	
Čína	3 000		3 300	
Dálný východ	300		340	
Celkem	**9 470**	**- 1 300**	**10 440**	**-900**
Svět celkem	**19 780**	**534**	**21 610**	**1 950**

(57) Jak vyplývá z tabulky, překročila celosvětová kapacita výroby sladu v roce 2004 poptávku přibližně o půl milionu tun. Odhady na rok 2006 ukazují na nárůst této nadbytečné kapacity na zhruba 2 miliony tun.

(58) V dopise sdružení Euromalt se uvádí, že světová produkce piva dle očekávání nadále poroste průměrně nejméně o 1 až 2 % ročně. Tento průměrný růst je výsledkem růstu ve dvojmístných číslech v několika „nových“ pivních oblastech (Jižní Americe, Africe, Rusku, jihovýchodní Asii a Číně) a poklesu ve „starých“ regionech (západní Evropě a Severní Americe). Efektivita nových investic do pivovarů v růstových oblastech a příklon k „lehčím“ pivům vyústily také v drastický pokles spotřeby sladu na litr piva. Euromalt také vyvozuje závěr, že rostoucí poptávka po pivu v nejbližších letech nebude spojena s růstem světové poptávky po sladu. Struktura růstu spotřeby piva a její předpokládané pokračování příliš stimulovaly stavbu dalších sladových kapacit ve světě, takže současná světová kapacita na straně nabídky značně převyšuje poptávku, což potrvá ještě několik let. Podle Euromaltu je sice třeba nadále investovat do sladoven, avšak v Evropě není při zaostávání vývozních trhů zapotřebí žádné nové kapacity.

(59) Současnou světovou nadbytečnou kapacitu potvrzují i klesající číselné údaje o obchodu se sladem, která poskytla Mezinárodní rada pro obiloviny na semináři o sladovnickém ječmeni ve dnech 4. a 5. října 2005 v Bruselu ([19]). Podle Mezinárodní rady pro obiloviny světový obchod

([18]) Viz poznámka 10.

([19]) Prezentace Johna Tjaardstry o tendencích produkce a spotřeby piva, sladovnického ječmene a sladu.

sladem během dvou let klesl z 5 621 milionů tun v roce 2002/2003 na 5 275 milionů tun v roce 2004/2005 (toto číslo je rámcové). Na rok 2005/2006 očekává Mezinárodní rada pro obiloviny další pokles obchodovaného množství sladu. Tato sestupná tendence se odráží i v poklesu počtu vývozních certifikátů registrovaných u vývozců sladu v roce 2004/2005 (2 219 661 tun) oproti roku 2003/2004 (2 477 849), přičemž se na rok 2005/2006 očekává tento údaje ještě nižší než v roce 2004/2005 ([20]). Také zpráva o trhu se sladem od RM International ([21]) zjevně poukazuje na světovou nadbytečnou kapacitu; v důsledku vyšší standardní kapacity nových sladoven a vzhledem ke skutečnosti, že světová produkce piva nerostla tak rychle, bude nová produkce sladu absorbována poptávkou pomaleji.

(60) Nizozemsko v dopise ze dne 14. října 2005 tvrdí, že světová poptávka po sladu kolem roku 2010 dle očekávání vzroste údajně o 10 %. Poukazuje se na prezentaci Mezinárodní rady pro obiloviny na semináři o sladovnickém ječmeni ve dnech 4. a 5. října 2005 v Bruselu. V této prezentaci se však uvádí, že pokud jde o prognózy na rok 2010, stoupne světová kapacita sladu dle očekávání o 10 %. Jako nesprávné se jeví použít za ukazatele poptávky světovou kapacitu sladu, jak podle všeho činí Nizozemsko.

(61) V následujících letech bude světový trh se sladem zjevně podléhat dvěma důležitým polohám vývoje. Na prvním místě je zde nárůst spotřeby piva v „nových“ pivních oblastech. Bude však třeba zvážit, do jaké míry bude sladovnictví Společenství mít z tohoto růstu užitek.

(62) Nárůst produkce piva v Číně nevedl k výraznějšímu nárůstu dovozu sladu. Podle zprávy Rabobank o světovém sladovnictví ([22]) se množství dováženého sladu nezvýšilo, dokonce ani poté, co bylo v roce 2002 výrazně sníženo dovozní clo, jelikož rozsáhlý zpracovatelský průmysl v Číně je nakloněn dovozu sladovnického ječmene.

(63) Rostoucí spotřeba a produkce piva v jihovýchodní Asii je z větší části umožněna větším dovozem sladu z Austrálie, a to díky její blízkosti a dohodám o volném obchodu s touto zemí.

(64) Sladovny ve Společenství, které se nacházejí v přímořských přístavech, tak jako je to v případě společnosti Holland Malt, jsou zjevně v dobrém postavení, aby mohly uspokojit rostoucí poptávku po sladu z Jižní Ameriky a Afriky. Pokud jde o Jižní Ameriku, mohla by rostoucí poptávku po sladu částečně uspokojit taktéž nově budovaná sladová kapacita v Argentině. Navíc rozšíření zemí Mercosur o Venezuelu a možná i další jihoamerické státy zřejmě povede k nárůstu obchodu se sladem v Jižní Americe.

(65) Vývoj v Rusku je druhým významným faktorem na světovém trhu se sladem. Rusko má celkovou kapacitu sladu o objemu 1 milion tun a buduje kapacitu o objemu 450 000 tun. Vzhledem k tomu, že dostupnost jakostního sladovnického ječmene poroste s rozšířením kapacity, stane se Rusko soběstačnější a pravděpodobně bude i vývozcem sladu.

(66) Na základě výše uvedených skutečností nemá Komise žádné důkazy o tom, že v nejbližších letech skončí stávající situace, kdy je na světovém trhu se sladem nadbytečná kapacita. Pokud se týče světového trhu se sladem do roku 2010, předpokládá Mezinárodní rada pro obiloviny poměrně stabilní objem, jelikož „pokles v Rusku bude kompenzován růstem v Jižní Americe“, jak bylo uvedeno v prezentaci na semináři o sladovnickém ječmeni v říjnu 2005.

(67) Pokud jde o výrobní kapacitu sladu a obchod se sladem ve Společenství, uveďme, že sladovna Holland Malt v Eemshavenu byla zprovozněna v dubnu 2005. V dopise sdružení Euromalt ze srpna 2005 se uvádí, že Společenství má i přes uzavření několika sladoven z důvodu nízké rentability stále ještě nadbytečnou kapacitu sladu o objemu nejméně 500 000 až 700 000 tun (kapacita Společenství je 8 800 000 tun, spotřeba 5 900 000 a vývoz 2 250 000 tun).

(68) Podle sdružení Euromalt dosáhne rentabilita ve sladovnictví Společenství v roce 2005/2006 nejnižšího bodu v důsledku vysokého počtu ztrátových podniků, jejichž náklady jsou pokryty jen zčásti. Patrně v důsledku této nízké rentability ohlásil velký německý výrobce sladu Weissheimer v Andernachu na jaře 2006 úpadek. Kromě toho byly trvale uzavřeny další sladovny, včetně čtyř závodů ve Spojeném království, dvou v Německu a jednoho ve Francii. Jedná se o starší jednotky velkých podniků. Ostatní výrobci sladu se rozhodli část kapacity uzavřít dočasně. V jiných případech byly staré sladovny nahrazeny novými. Celková sladová kapacita ve Společenství, která z toho vyplývá, byla v červnu 2006 H.M. Gaugerem odhadnuta na 8 800 000 tun ([23]), přičemž odhadovaná spotřeba ve Společenství a vývoz ze Společenství jsou srovnatelné s údaji z dopisu sdružení Euromalt ze srpna 2005. To by stále ještě znamenalo nadbytečnou kapacitu o objemu zhruba 600 000 tun.

(69) V dopise z října 2005 Nizozemsko uvádí, že číselné údaje uvedené sdružením Euromalt, tedy 500 000- 700 000 tun nadbytečné kapacity ve sladovnictví ve Společenství, se zakládají na takzvaných „name plate“ kapacitách, tj. produkci 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a 365 dní v roce. Odstávky závodů z důvodu údržby, technických poruch a kontrol se neberou v potaz, čímž není jisté, zda se skutečně jedná o nadbytečnou kapacitu.

([20]) Zpráva č. 5 H.M. Gaugera ze dne 2. června 2006. V této zprávě se na rok 2005/2006 vychází z celkového vývozu o objemu 2 140 milionů tun.

([21]) Viz poznámka 8.

([22]) Viz poznámka 8.

([23]) H.M. Gauger, červenec 2006 – State of the European Malt Industry (Stav evropského sladovnictví).

(70) Komise se opírá o údaje o skutečné kapacitě a produkci ve sladovnictví ve Společenství v uplynulých letech. Ze statistického přehledu za léta 2004/2005 od H.M. Gaugera, který vycházel z vnitrostátních statistik, jakož i z údajů Eurostatu a sdružení Euromalt, Komise odvodila níže uvedenou tabulku.

Celková kapacita a výroba sladu ve Společenství

	Kapacita (v tunách):	Výroba v tunách
2002	8 613 304	8 455 119
2003	8 632 525	8 595 156
2004	8 818 633	8 644 575

(71) Číselné údaje v tabulce ukazují využití celkové kapacity nejméně na 98 % v letech 2002-2004. Číselné údaje ze zprávy Frontier Economics ([24]) vykazují srovnatelné procento využití. V roce 2005 bylo procento využití nižší při produkci sladu ve Společenství o objemu 8,4 milionů tun a kapacitě 8,8 milionů tun. Na prodejní rok 2006/2007 se očekává celková produkce 8,0 milionů tun při kapacitě 8,8 milionů tun ([25]). Tyto nižší stupně využití však zjevně odrážejí reakci sladoven na nízkou ziskovost, tj. odrážejí jejich rozhodnutí produkovat méně sladu a dočasně uzavřít výrobní kapacitu. Pro prodejní rok 2006/2007 může být částečným vysvětlením také špatná sklizeň sladovnického ječmene. Čísla z let 2002 až 2004 ukazují, že je technicky možné využívat nejméně 98 % celkové výrobní kapacity. Toto vysoké procento skutečného využívání celkové kapacity nemůže být důvodem ke zpochybnění existence nadbytečné kapacity sladovnictví ve Společenství.

(72) Jak se uvádí v dopise sdružení Euromalt ze srpna 2005, budou se v budoucnosti „muset uzavřít malé, staré a neefektivní kapacity. Bude to dlouhý proces vzhledem ke struktuře odvětví v určitých členských státech." Lze usuzovat, že tento proces se v roce 2006 zrychlil. V polovině roku 2006 je produkce sladu podle všeho opět v rovnováze se skutečnou poptávkou, jelikož se výrobci sladu naučili omezit svou produkci na možné objemy prodeje ([26]). Avšak i po výše zmíněném trvalém uzavření starých sladoven převyšuje celková výrobní kapacita sladu ve Společenství ještě stále skutečnou poptávku o přibližně 600 000 tun. Navíc se neočekává nárůst poptávky uvnitř Společenství, vzhledem ke stagnující spotřebě piva, zatímco vývoz ze Společenství se uskuteční za situace situace ve světovém obchodě, která bude dle očekávání v následujících letech relativně stabilní. Komise proto nemá jasné údaje o tom, že v současné situaci vyznačující se nadbytečnou kapacitou dojde v nejbližší době k nějaké změně.

([24]) Viz poznámka 11.

([25]) H.M. Gauger Market report nl. 4, 2. května 2006.

([26]) H.M. Gauger, červenec 2006 – State of the European Malt Industry.

Důsledky pro obchod mezi členskými státy

(73) Nizozemsko a společnost Holland Malt jsou toho názoru, že investice do závodu v Eemshavenu bude mít větší vliv na obchod se třetími zeměmi než na obchod mezi členskými státy, protože vývoz sladu představuje tržní segment, který je nezávislý na segmentu, v němž působí dodavatelé sladu z lokalit, které neleží u moře.

(74) Komise uznává, že část sladové kapacity ve Společenství sestává z podniků mimo přímořské lokality, jakož i z malých soukromých nebo rodinných podniků, které produkují zejména pro vnitrostátní trh. Část jejich produkce však může být určena na vývoz, v takovém případě by byly vystaveny konkurenci ostatních sladoven ve Společenství, které se soustřeďují hlavně na vývoz (jako společnost Holland Malt).

(75) Navíc ve sladovnictví ve Společenství existují velké skupiny, které si zajišťují odbyt sladu jak uvnitř, tak mimo Společenství. Holland Malt patří do této kategorie díky své poloze v přímořském přístavu, odkud může zásobovat jak trh Společenství, tak ostatní trhy. Sladovny ve Společenství, které se v první řadě soustředily na vývoz na jiné trhy, by proto mohly pociťovat konkurenci Holland Malt. Totéž platí pro sladovny ve Společenství, které prodávají hlavně na vnitřním trhu, jelikož Holland Malt ještě stále předpokládá, že bude prodávat značné množství sladu do evropských zemí. V podnikovém plánu ze srpna 2003 společnost Holland Malt oznámila, že v roce 2005 hodlá prodat 71 540 tun do evropských destinací (proti očekávanému prodeji 28 100 tun do Asie, 40 600 tun do Latinské Ameriky a 29 000 tun do Ruska).

(76) Mohou nastat situace, kdy sladovny, které se zaměřují hlavně na vývoz do zemí mimo Společenství (jako společnost Holland Malt), nenaleznou kupce pro produkci plánovanou do těchto destinací, a tehdy by se nejspíš pokusily prodat tuto produkci uvnitř Společenství. Může nastat i opačná situace. Komise proto nepovažuje segmenty trhu uvnitř a mimo Společenství za zcela nezávislé. Existuje vzájemné propojení, přičemž vývoj mimo Společenství může mít vliv na vývoj uvnitř Společenství a naopak.

(77) S ohledem na výše uvedené skutečnosti Komise nesouhlasí se závěrem zprávy Frontier Economics, že nic nenaznačuje tomu, že subvence poskytnutá Holland Malt povede k jinému posunu odbytu sladu u ostatních evropských výrobců, než k jakému by beztak došlo. Komise nemůže vyloučit podobný posun odbytu sladu u ostatních evropských výrobců sladu vůči odběratelům uvnitř i mimo Společenství. V důsledku toho dospěla Komise k závěru, že podpora může ovlivnit obchod a hospodářskou soutěž mezi členskými státy.

Trh s prémiovým sladem

(78) Komise vzala na vědomí údaje zaslané Nizozemskem a společností Holland Malt (včetně dopisů třetích osob) ohledně vývoje v oblasti HTST sladu ([27]). Nizozemsko, Holland Malt a zúčastněné strany popisují HTST slad jako druh sladu s jinými vlastnostmi než běžný slad, který dodává pivu více chuti a aromatu, trvalou perlivost a delší trvanlivost.

(79) Podle Nizozemska a společnosti Holland Malt lze HTST slad považovat za prémiový slad. S ohledem na jedinečné fyzikální vlastnosti, hmatatelnou jakost a vyšší cenovou třídu je podle nich také velice pravděpodobné, že HTST slad a obyčejný slad nebudou téměř nebo vůbec zaměnitelné. HTST slad vytvoří na trhu dle očekávání vlastní poptávku.

(80) Komise uznává, že HTST slad může mít zvláštní vlastnosti a vysokou jakost. Je také třeba zjistit, zda existuje samostatný trh s prémiovým sladem (který by byl zásobován HTST sladem) vedle trhu s obyčejným sladem, či nikoli. Soud prvního stupně prohlásil, že o dostatečně samostatném trhu lze hovořit pouze tehdy

„pokud tento produkt nebo tato služba má zvláštní znaky, jimiž se produkt nebo služba natolik zřetelně odlišuje od jiných produktů nebo služeb, že záměna s těmito jinými produkty nebo službami je možná jen v omezené míře a jejich konkurování není téměř znatelné. V tomto rámci je třeba posuzovat vzájemnou zaměnitelnost produktů na základě objektivních znaků těchto produktů, jakož i na základě struktury poptávky a nabídky na trhu a na základě poměrů v oblasti hospodářské soutěže ([28]) .“

(81) V souvislosti se strukturou poptávky a nabídky na trhu a s poměry v oblasti hospodářské soutěže obdržela Komise připomínky několika zúčastněných stran (zejména národních sdružení výrobců sladu), které uvádějí, že nelze činit žádný jasný rozdíl mezi běžným a prémiovým sladem. Podle těchto připomínek je slad spíše produktem druhové povahy s lehce rozdílnými vlastnostmi a jakostními normami uloženými pivovarnictvím. Většina zákazníků sladoven zjevně poptává pouze slad vysoké jakosti, který odpovídá jejich specifikacím a splňuje veškeré požadavky na bezpečnost potravin.

(82) Lze proto usuzovat, že míra zaměnitelnosti různých druhů sladu z různých sladoven není nízká, jelikož všechny sladovny, aby uspokojily poptávku zákazníků, musejí produkovat slad vysoké jakosti.

(83) Toto podle všeho potvrzuje i skutečnost, že prémiové pivo nemusí být nutně vyráběno ze sladu jiné jakosti než běžné pivo. Podle Nizozemska bude společnost Holland Malt vyrábět HTST slad v první řadě pro „prémiový segment“ pivního trhu. Nizozemsko uvádí, že na výrobu takového prémiového piva jsou požadovány suroviny vysoké jakosti s vlastnostmi, které tomuto pivu dodají lepší chuť. Holland Malt zmiňuje ve svém dopise zprávu „Just Drinks.com 2004 report ([29])“, v níž podle společnosti Holland Malt významné pivovary tvrdí, že prémiové pivo je ze své podstaty lepší tekutinou s plnější a specifičtější chutí.

(84) Podle Komise odkazuje tato věta ve zprávě na obrázek, který má o prémiovém pivu spotřebitel, a není výrokem významných pivovarů. Na straně 59 této zprávy se uvádí, že spotřebitel má podle Scottish & Newcastle dojem, že prémiová značka piva má vyšší jakost a vyšší status. Zásadními faktory jsou: dojem vyšší jakosti – prémiové pivo je ze své podstaty lepší tekutinou s plnější a specifičtější chutí.

(85) Ve shrnutí zprávy, kterou předložila sama společnost Holland Malt, se uvádí, že „z rozhovorů just-drinks.com s několika významnými mezinárodními aktéry v pivovarnictví po celém světě vyplynulo, že prémiové pivo je vlastně marketingovým pojmem“. Dále se v této zprávě uvádí, že standardní pivo se v určitých regionech nebo v určitých zemích uvnitř určitého regionu může stát pivem prémiovým a že významné mezinárodní pivovary přizpůsobují marketingovou strategii trhu. Druhy, které jsou v určitých regionech označeny jako prémiové značky, nemusejí být nutně takto označeny v jiných regionech. Dále se v této zprávě uvádí, že „čtenář si musí být vědom toho, že poptávka po prémiovém pivu se při srovnání mezi jednotlivými roky a při pohledu na vývoj během několika let liší z hlediska vnímání spotřebitele, a nikoli z hlediska specifikace produktu. Jak tvrdí společnost Interbrew, co je prémiové pivo určuje spotřebitel, a ne dané odvětví.“

(86) Skutečnost, že specifikace produktu není důležitým faktorem k určení, které pivo je označeno jako prémiové, by ukazovala na to, že různé druhy sladu, jestliže splňují (minimální) normy uložené pivovarnictvím, jsou mezi sebou snadno zaměnitelné. Na tuto zaměnitelnost se odkazuje také v oblasti fúzí věc Hugh Baird/Scottish and Newcastle ([30]).V souvislosti s trhem s dotčenými produkty tvrdí oznamující strany (Hugh Baird a Scottish and Newcastle), že je tento trh přinejmenším stejně široký jako všeobecný trh se sladem. V rozhodnutí se uvádí, že ačkoli je

([27]) Prohlášení společnosti Bühler vztahující se k technologiím společnosti Holland Malt, nedatováno.
Dopis univerzity Freising – Weihenstephan Mnichov, květen 2005.
Dopis zúčastněné strany s podnikovým tajemstvím, v jehož důsledku s ním bude zacházeno jako s důvěrným.

([28]) Rozhodnutí Soudu prvního stupně ze dne 21. října 1997, věc T-229/94, Deutsche Bahn versus Komise Evropských společenství, Sb. rozh. II.-1689, bod 10.

([29]) www.just-drinks.com, ‚A global market review of premium beer – with forecasts to 2010‘.

([30]) Věc č. IV/M.1372, 18.12.1998.

trh se sladem patrně rozdělen na trh pro pivovary a na trh pro palírny, nepovažují to strany za argument vzhledem k vysoké míře zastupitelnosti na straně nabídky.

(87) Navíc Komise při prostudování statistických zdrojů pro výrobu sladu neobjevila žádný samostatný trh s prémiovým sladem. Právě naopak, všechny tyto zdroje (Eurostat, Euromalt, Mezinárodní rada pro obiloviny) poskytují údaje pouze o všeobecném trhu se sladem. Nizozemsko a společnost Holland Malt neposkytly žádné údaje o stávajících kapacitách nebo výrobě prémiového sladu. Naopak, v argumentu o nadbytečné kapacitě poukazují na čísla o sladu (jako produktu), aniž činí rozdíl mezi obyčejným sladem a prémiovým sladem.

(88) Komise se proto domnívá, že mezi oběma kategoriemi (obyčejným a prémiovým sladem) nelze určit jasnou hranici. Je pravděpodobné, že existují rozdíly v jakosti, avšak zjevně nemají takovou povahu, aby se jimi zřetelně omezila zaměnitelnost druhů sladu nebo konkurence mezi výrobci sladu.

(89) Na základě výše uvedených závěrů o nadbytečné kapacitě na trhu se sladem, o možném vlivu dotyčné podpory na obchod mezi členskými státy a o absenci jasně prokazatelného samostatného trhu s prémiovým sladem Komise usoudila, že podpora není v souladu s bodem 4.2.5 pokynů, v němž se stanoví, že podporu nelze přiznat investicím do produktů, pro které nelze najít běžné možnosti odbytu na trhu.

Podpora sladovně v Litvě

(90) Společnost Holland Malt poukazuje na to, že situace na světovém trhu se sladem nebránila Komisi v tom, aby schválila podporu investice do sladovny v Litvě.

(91) Komise si dovoluje poukázat na to, že neschválila žádnou státní podporu investice do sladovny v Litvě po přistoupení této země do Společenství dne 1. května 2004. Před tímto datem se v Litvě neuplatňovala žádná pravidla pro státní podporu na zemědělské produkty. V každém případě jsou však nedostatky jiných členských států při plnění povinností podle článků 87 a 88 Smlouvy nepodstatné v souvislosti s otázkou, zda členský stát, proti němuž bylo zahájeno řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy, poskytl (nezákonnou) podporu ([31]).

(92) Komise si přeje v této souvislosti rovněž uvést, že zahájila formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy poté, co Španělsko oznámilo svůj záměr poskytnout podporu sladovně Maltacarrión S.A. ([32]). Toto řízení bylo zahájeno z téhož důvodu jako řízení v této věci, tj. z důvodu, že nelze vyloučit, že se na trhu se sladem jedná o nadbytečnou kapacitu. Po zahájení řízení Španělsko oznámení dotyčné podpory stáhlo.

Regionální aspekty

(93) Komise uznává význam regionálního rozvoje v rámci podpory společnosti Holland Malt, jak jej uvádí Nizozemsko a různé zúčastněné strany, a tento význam jistě nebude zpochybňovat. V tomto smyslu by projekt vhodně zapadal do režimu IPR.

(94) Projekt však musí splňovat všechny podmínky pro podporu investic ve prospěch zpracování a odbyt zemědělských produktů, jak jsou stanoveny v pokynech. Jelikož nesplňuje nejméně jednu důležitou podmínku, nemůže Komise státní podporu do tohoto projektu povolit navzdory příznivým aspektům pro regionální rozvoj.

VI. ZÁVĚR

(95) Z výše uvedených důvodů považuje Komise podporu společnosti Holland Malt za neslučitelnou s články 87 a 88 Smlouvy. Podpora není v souladu s bodem 4.2.5 pokynů, v němž se stanoví, že podporu nelze poskytnout na investice do produktů, pro které nelze najít běžné možnosti odbytu na trhu.

(96) Nizozemsko v dopise ze dne 17. prosince 2004 oznámilo, že podpora byla přislíbena pod podmínkou, že ji Komise schválí. Pokud byla navzdory této podmínce podpora již poskytnuta, musí být získána zpět,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora, kterou Nizozemsko poskytlo společnosti Holland Malt formou subvence ve výši 7 425 000 EUR pod podmínkou, že bude schválena Komisí, je neslučitelná se společným trhem.

Článek 2

Nizozemsko státní podporu uvedenou v článku 1 stáhne.

Článek 3

1. Nizozemsko přijme veškerá opatření potřebná k tomu, aby získalo od příjemce zpět podporu uvedenou v článku 1, která mu byla nezákonně poskytnuta.

2. Navrácení se uskuteční neprodleně a v souladu s vnitrostátními právními postupy, pokud tyto postupy umožňují neprodlený a skutečný výkon tohoto rozhodnutí. Částka, která má být získána zpět, zahrnuje úrok od data, kdy byla podpora zvýhodněnému poskytnuta, do data skutečného navrácení. Úrok

([31]) Viz například rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 30. dubna 1998, věc T-214/95, Het Vlaamse Gewest v. Komise Evropských společenství, Sb. rozh. II-717, bod 54.

([32]) Věc C 48, 21.12.2005, dosud nezveřejněna v Úředním věstníku.

se vypočítá na základě úrokové sazby uplatňované pro výpočet čistého ekvivalentu subvence v rámci režimu regionálních podpor.

Článek 4

Nizozemsko do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí Komisi sdělí, jaká opatření přijalo, aby její rozhodnutí splnilo.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Nizozemskému království.

V Bruselu dne 26. září 2006.

Za Komisi

Mariann FISCHER BOEL

členka komise